

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ביצה - ד'

1. דרס [דחס] תאנים בפי [מכסה] חבית, ובחבית יש תאנים חולין, ואינו זוכר היכן הם, האם מתבטל ברוב התאנים שבתוך החביות?
 א. ר' מאיר - לר' אליעזר: הדרוסות שייכות לכל החולין שבחבית ואם יש בכל התאנים מאה כנגד התרומה מתבטל ברוב.
 לר' יהושע: הדרוסות שייכות לפי הכלי, ולכן רק אם יש בכל הפיות מאה, מתבטל ברוב. ואלו שבתוך הכלי ודאי מותרין.
 ב. ר' יהודה: - לר' אליעזר: רק אם יש מאה בפיות. לר' יהושע: התאנים 'דבר שבמנין' ולא מתבטלים, אפילו ב-300 פיות.
 כו"ע מודים שאם דרס ואינו יודע אם בצפון או דרום אין לה חשיבות בפ"ע ומתבטל.
2. ברייתא: אחרים אומרים משום ר' אליעזר ביצה תאכל היא ואמה. במה מדובר?
 אביי: שלקחה סתם. נשחטה הובררה דלאכילה ואגב אמה תאכל הביצה. לא נשחטה הובררה דלגדל ביצים ואף ביצתה אסורה.
 רב מרי: בעומדת לאכילה ואכן 'אמה' זה פשיטא, ונכתב כדי לחזק היתר הביצה [גוזמא]. וכמו שמצינו בברייתא:
 "ואפרוח בקליפתו" והרי אפרוח שלא יצא לאויר העולם לכו"ע אסור. ומוכח שנקט לשון גוזמא לחזק דבריו.
3. שבת ויו"ט סמוכים. רב: נולדה בזה אסורה בזה. ר' יוחנן: מותרת בזה. מה טעמיהם?
 להו"א: רב: קדושה אחת והאיסור מתמשך ליום השני ולר"י שתי קד'. ודחינן: שהרי אמר רב הלכה כ-4 זקנים שהן שתי קדושות
 אלא: חולקים אם יש איסור הכנה בין שבת ליו"ט [וכן נחלקו בזה תנאים].
 מעשה: במארחו של רב אדא ששאלו אם יכול לצלות ביצה שנולדה ביו"ט ע"מ לאוכלה למחר בשבת, וענה לו: אכן הלכה
 כר' יוחנן שיכול אתה לגומעה מחר. אבל לטלטלה היום אסור.
 מעשה: באדם ששאל את ר"פ, האם יכול לאכול בשבת ביצה שנולדה אתמול ביו"ט, וענה לו לבא מחר, שאינו עונה מתוך יין.
 ולמחרת אמר, אילו עניתי לך אתמול, הייתי שוכח שכאן זה מג' המקומות שהלכה כרב שאסורה ולא כר' יוחנן.
4. לר' יוחנן עצים שנשרו מן הדקל בשבת אסור להסיקן ביו"ט. מדוע יותר חמור מביצה?
 בעצים, חוששים שיאמרו שגם אם נשרו באותו יום, מותרים ואינם מוקצה, ואתמול שהיה שבת אסרו משום הסקה.
 משא"כ בביצה כיוון שבשבת אסורה רק משום מוקצה, כולם יודעים שביום שנולדה אסורה.
 עוד למדנו: עצים שנשרו לתוך תנור ביו"ט אע"פ שהם מוקצים, מותר לבטלם ברוב עצים שאינם מוקצים ונחשב, מהפך בהיתר.
 ואע"פ שאין מבטלין איסור לכתחילה, בדרבנן מבטלין. ואפילו למ"ד שאף בדרבנן לא מבטלין, כיון שדבר האיסור כלה מותר.
5. שני ימים של גלויות, ביצה נולדה בראשון האם מותרת בשני?
 רב: מותרת, כיון שהם שתי קדושות. אחת ודאית ואחת מספק.
 רב אסי: אסורה, כיון שהסתפק האם הם שתי קדושות או אחת. ולפיכך נהג לחומרא להבדיל בין יום א' לב'.
 ראיה לרב אסי: בזמננו בקיאים בקביעות החודש ואעפ"כ עושים שני ימים משמע שהיא תקנה קבועה וכיום אחד ארוך.
 ראיה לרב: שבתחילה השיאו משואות להודיע על החודש, וכשקלקלו הכותים התקינו שלוחים.
 משמע שאם אין קלקול עושים יום אחד. מוכח ששני ימים זה מספק, ושתי קדושות הן.
 מוסיף אביי: בזמננו בקיאים ואעפ"כ עושים שני ימים כיון שר' אלעזר הזהיר להמשיך בזה שמא יגזרו שמד,
 וישכח סוד העיבור וינהגו יום אחד ויתקלקלו. [כגון חמץ בפסח]